

ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මූල්‍යයන කටයුතු කෙරෙහි රාජ්‍ය බැංකු වල දායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

චි. ඒ. කේ. වතුරංගනි

සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යයන අංශය, කැලෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
kasunicranawaka@gmail.com

සංකීර්ණය

නවීන යුගයේ අවශ්‍යතාවයන් සංකීර්ණ වීමත් සමග රටේ බොහෝ දෙනා තම මූල්‍යයන කටයුතු ඉටුකර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතා කරයි. නාගරික හෝ ග්‍රාමීය වශයෙන් ගන් විට වෙනසක් නොමැතිව ජනතාව තම මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතා කරන ආකාරය දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව තලවිල ගාමයේ ජනතාවගේ මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය කෙබඳද යන්න ගැනීම මූලික ගැටුව විය. මෙම ගැටුව පදනම් කරන් ප්‍රධාන අධ්‍යයන අරමුණ වුයේ ග්‍රාමීය අංශයේ මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු ව්‍යාප්තියෙන් ඇති දායකත්වය විමසා බැලීමයි. මේ සඳහා තලවිල නැගෙනහිර ගාමසේවා වසමේ සියලුම පවුල් තියෙක් නය ආකාරයට යමානේ (Yamane) නියැලුම් ක්‍රමය යටතේ නියැලුම් එකක 85ක් තෝරාගත් අතර සරල සසම්භාවී ක්‍රමය මගින් අවශ්‍ය පවුල් තෝරාගත්තා ලදී. දත්ත රස්කීම් සඳහා ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය, සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය හා තවත් ද්විතීයේ මූලාශ්‍ර ද යොදාගත්තා ලදී. දත්ත විශ්වෙෂණය සඳහා විස්තරාත්මක සංඛ්‍යානය, කයිවර්ග පරික්ෂාව, සංගහන මධ්‍යන්‍යය සඳහා ප්‍රාන්තර නිමානය, අපරාමිතික පරික්ෂා හා බහුගුණ ප්‍රතිපාදනය යොදාගෙන ඇත. ඒ අනුව ජනතාවගේ ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සාධකයන් මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතා අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවද, ජනතාවගේ එදිනේදා අවශ්‍යතාවයන් සඳහා රාජ්‍ය බැංකු ඉතාමත් වැදගත් කාර්යයාරයක් ඉටු කරන බවද, ජනතාවගේ දෙදේනික වැඩිකටයුතුවලදී රාජ්‍ය බැංකු විශාල බලපෑමක් කරනු ලබන අතර හා ජනතාවගේ තෘප්තිමත් වීම ඉහළ මට්ටමක පවතී. මේ සඳහා ඉදිරිපත් කරන යෝජනා අතර සාම්ප්‍රදායික සුරක්ම වෙනුවට සාමූහික ඇප පදනම් කරගෙන ක්‍රියාවලී රුම දියත් කළ යුතුය.

මූල්‍ය පද : රාජ්‍ය බැංකු, මූල්‍යයනය, ග්‍රාමීය ජනතාව, ව්‍යාප්තිය

1. හැඳින්වීම

තුන්වන ලෝකයට අයත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව හැඳින්වීය හැකිය. එහිලා මුළු ජනගහනය මිලියන 20 ක් පමණ වන අතර ග්‍රාමීයව ජ්‍රීත්වන ජනගහනය 70% පමණ වෙයි. ග්‍රාමීය ජනතාවගෙන් වැඩි දෙනෙකු කාමිකර්මාත්තයෙන් යැපෙන්නන්ය. මෙහිදී කාමි අංශයේ ව්‍යාපාරික කාමි අංශය හා දේශීය කාමි අංශය හා වශයෙන් දෙයාකාර වෙයි. මින් වැඩි ප්‍රමාණයක වී ඇත්තේ ද කාමිකාර්මික කටයුතු සඳහාය. කෙසේ නමුත් මෙම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජ්‍රීත්වන කාමිකාර්මික යැපෙන්නන් අතර මුළුන්ගේ ජ්‍රීත්වන මට්ටම පහළ මට්ටමක පවතී (නිමේමිකා, 2015). එයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවේ ඇත්තේ පවුලක යැපෙන්නන් සංඛ්‍යාව වැඩි වීමත් ඔවුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් තරම් මූල්‍ය පහසුකම් නොමැති වීමත්ය. මෙහිදී මූල්‍ය පහසුකම් යන්නට මුදල් පමණක් නොව මුදල්වලින් මිණිය හැකි යන්තු සූත්‍ර උපකරණ පොහොර යනාදිය මෙන්ම වඩාත් නොදු වගා

කිරීමේ විද්‍යාත්මක ක්‍රම පිළිබඳ අධ්‍යාපනයක් සහ ප්‍රයෝග්‍රහණ සංස්ථාවම නොවූවද වතුව ලැබේය ගැනී කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පවා ද ඇතුළත් කර ගැනීමට ඔවුන්ගේ අර්ථිකයේ පවතින ගක්‍රාන්තාවය අඩු කම නිසාවෙන් ආයතනික හා ආයතනික නොවන අංශවලින් ගිය පහසුකම් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබයි (නිමෙමිකා, 2015).

වර්තමානය වන විට බොහෝ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත් වන්නන් අතර ගිය පහසුකම් ලබා ගැනීමේ ප්‍රවණතාව ඉහළ මට්ටමක පවතී. ආයතනික වශයෙන් රජයේ වාණිජ බැංකු, සමුපකාර සම්මිති, ග්‍රාමීය බැංකු වැනි ආයතනද ආයතනික නොවන අංශ වශයෙන් උකස් බවුගන්නන්, වෘත්තිය ගිය දෙන්නන් ගම්බද කඩ හිමියන්, ඇඟින් හා හිතවතුන්ගේ ගිය ලබා ගැනීමට පෙළඳීමි. වර්තමානයේ මිනිසුන් ආයතනික අංශ වලට වඩා ආයතනික නොවන අංශ වලින් වැඩියෙන් ගිය ලබා ගැනීමට පෙළඳීමි. මෙමෙස ලබාගන්නා ගිය පහසුකම් ඔවුන් සිය ජීවිතයේ නිෂ්පාදන අවශ්‍යතා මෙන්ම නිෂ්පාදන නොවන අවශ්‍යතා සඳහා ද යොදාගනු ලබයි (කල්හාර, 2014).

එමෙන්ම ග්‍රාමීය ජනතාවගේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා විවිධ ගිය යෝජනා ක්‍රම රජය සහ මහජැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. එම ගිය යෝජනා ක්‍රම විවිධ රාජ්‍ය බැංකු හරහා ග්‍රාමීය ජනතාවට ප්‍රදානය කර ඇත. විශේෂයෙන් ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව හරහා එම මුලුන වැඩිකටයුතු සිදු කර ඇත. ඒ අනුව ග්‍රාමීය අංශය මුලුනය කිරීමේදී ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකු දායක වී ඇති ආකාරය විමසා බැලිය යුතුය.

1.2 අධ්‍යයනයේ අරමුණු

සමුපකාර සම්තිවලට, පිළිගත් සම්තිවලට, ගොවී කාරක සහාවලට පිරිසට ද මූල්‍යාධාර සහ වෙනත් ආධාර සැපයීමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය සහ කෘෂිකාර්මික ගිය සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ සහිතව මහජන බැංකුව පිහිටුවා ඇත. ග්‍රාමීය ජනතාව තම මුලුයන කටයුතු වලදී, විධීමත් අංශය මෙන්ම, අවිධීමත් අංශය හාවතා කරයි. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ග්‍රාමීය අංශ මුලුයන කටයුතු සඳහා, රාජ්‍ය බැංකු ව්‍යාප්තියෙන් ඇති දායකත්වය විමසා බැලිමයි.

මෙම අධ්‍යයනයේ උප අරමුණු ලෙස රාජ්‍ය බැංකුවල සේවාවන් විනිවිද යාමේ මට්ටම හා ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සාධකයන් අතර සම්බන්ධතාව තක්සේරු කිරීම, රාජ්‍ය බැංකුවල සේවාවන් ජනතාවගේ මුලුයන කටයුතු කෙරෙහි ඇති කරනු ලබන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සහ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ දෙනික අවශ්‍යතා සපුරාලීමෙහි රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය සඳහා බැලිම දැක්වීය හැකිය.

2. සාහිත්‍ය විමර්ශනය

නිමෙමිකා (2015) වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වූ ග්‍රාමීය ගිය යෝජනා ක්‍රම හා ග්‍රාමීය ජනතාව ගිය ලබා ගැනීමේදී මුහුණ දෙන ගැටුල යන සගරා සටහනේ ග්‍රාමීය ජනතාව ගිය ලබා ගැනීමේ දී මුහුණ දෙන ගැටුල පිළිබඳ අවධානය යොමු කර ඇත. ග්‍රාමීය අංශය තුළ පවතින කෘෂිඛාර්ටිකය තුළ මුලු අවශ්‍යතා පිළිබඳව විභාල ගැටුවකට ග්‍රාමීය ජනතාව මුහුණ දී ඇත. එම අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට රජය සහ මහජැංකුව විවිධ ගිය යෝජනා ක්‍රමද ක්‍රියාත්මක කර ඇත. එමෙන්ම ජනතාව විධීමත් සහ අවිධීමත් අංශවලින් එම ගිය යෝජනා ක්‍රමවලින් ගිය ලබා ගැනීමට අමතරව ගිය ලබාගනියි. එහිදී අවිධීමත් අංශය තුළ ගිය ලබාගැනීමේදී අධික පොලියකට ගිය ලබාගැනීමට සිදුවෙයි.

නමුත් විධිමත් අංශය තුළ ගාමේදී ග්‍රාමීය ජනතාවට එහිදී කරදර ආදියට මූහුණදීමට සිදුවේ. එනම්, ඇපකරුවන් අවශ්‍ය වීම, බැංකු ගිණුමක් නිබිය යුතු වීම, ප්‍රමාණවන් මුදලක් ගිණුම තුළ තිබිය යුතු වීම, කාලය ගතවීම ආදි ගැටළුවලටයි. නමුත් අවිධිමත් අංශය තුළ වැඩි පොලියක් යටතේ ව්‍යවද ඉක්මනින් පහසුවෙන් ගාම් ලබාගැනීමට ඔවුන්ට හැකියාව ඇත. එම නිසා ග්‍රාමීය ජනතාව බොහෝවිට විධිමත් අංශයට වඩා අවිධිමත් අංශය තුළ ගාම් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබයි (නිමේෂිකා, 2015).

ලොකුබණ්ඩා (2001) රඛිත පර්යේෂණ කාතියක් වන මහජන බැංකු ව්‍යාප්තිය හා ග්‍රාමීය මූල්‍යකරණය තමැති කාතිය මගින් බැංකු ව්‍යාප්තිය නිසාවෙන් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ පිටත ක්‍රමය වෙනස් වීම දක්වා ඇත. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ අර්ථීකය නගා සිටුවන්නා ලෙස මහජන බැංකුව සතු අරමුණු මහජන බැංකු පනත මගින් විස්තර කර ඇත. එයට අනුව සමුපකාර සම්මිත වලට අනුමත සම්මිත වලට වගා සම්මිත වලට වෙනත් පුද්ගලයින්ට වශයෙන් ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය, ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රම හා කාමිකාර්මික ගාම් ක්‍රමය ආදිය සංවර්ධනය කිරීම යන පර්මාර්ප පෙරදැරී කරගෙන මහජන බැංකුව පිහිටුවා ඇත. මෙම පර්මාර්පය ඉටුකර ගැනීම සඳහා මහජන බැංකුව සතු බලතල පස් වන වගන්තිය කුලින් විස්තර කර ඇත. ඒ අනුව ආර්ථික පුහ සිද්ධිය උදෙසා පුරෝගාමිව ක්‍රියා කළ හැකි ගක්මිමත් වූ සමුපකාරයක් ගොඩනැංවීමේ කාර්යයට ආධාර දීම හා ග්‍රාමීය අංශයේ ගාම් මුදල් ප්‍රාථ්‍යාපන කිරීම සඳහා බලතල ලබා දී ඇත (ලොකුබණ්ඩා, 2001).

3. අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණයේ මුළුක අරමුණ ඉටු කරගැනීම සඳහා ඉලක්කගත සංගහනය වන්නේ තලවිල නැගෙනහිර ග්‍රාමසේවා වසම වේ. 2019 වර්ෂය තුළ මෙම පුද්ගලය තුළ ලියාපදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාව 566 ක් වේ. සංගහනයේ සියලුම එකක නියෝජනය වන පරිදි තෝරාගත් නියැදියක් පදනම් කරගනිමන් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කොට ඇත. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණයේ නියැදි රාමුව වනුයේ තලවිල නැගෙනහිර ග්‍රාමසේවා වසමේ ලියාපදිංචිව ඇති පවුල් 566 කින් යුතු සංගහනය වේ. මෙම අධ්‍යනයේ නියැදි තරම නිශ්චය කිරීම යමානේ ක්‍රමය හාවතා කරන ලදී. මෙහි $n =$ නියැදි තරම, $N =$ සංගහනයේ ප්‍රමාණය සහ $e =$ දෙශ මට්ටම වේ.

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{566}{1 + (566 \times 0.1^2)}$$

$$n = 84.98497$$

$$n = 85$$

එ අනුව මෙහිදී 90%ක විශ්වාසනිය මට්ටම යටතේ පවුල් 85ක් අධ්‍යයනය සඳහා යොදාගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයනය ප්‍රත්තලම් දිස්ත්‍රික්කයේ කල්පිතය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ තලවිල නැගෙනහිර ග්‍රාම සේවා කොට්ඨාගය ඇසුරින් ප්‍රාථ්‍යාපන දත්ත ලබාගෙන සිදු කරනු ලැබේ.

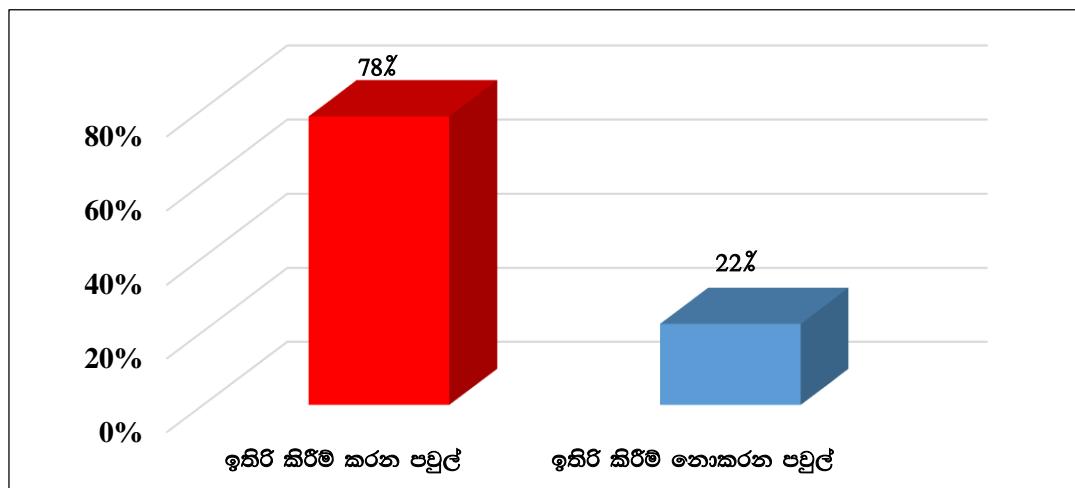
කෙත්තු සමීක්ෂණය සඳහා නියැදිය සකස් කර ගැනීමේදී තියැදුම් ක්‍රමයේ සරල සසම්භාවී නියැදිම් ක්‍රමය භාවිත කර ඇත. ප්‍රාථමික දත්ත ලබාගැනීම සඳහා ප්‍රශ්නවලි ක්‍රමය යොදාගන්නා ලදී. එසේම අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යීකිරීම් දත්ත මාත්‍රකාවට අදාළව සිදුකරන ලද පූර්ව පරීක්ෂණ, වාර්ෂික වාර්තා, ප්‍රකාශිත වාර ලිපි, සගරා හා ආයතනවලින් ලබාගන්නා ලද වාර්තා මගින් ලබාගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. තව ද දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී විස්තරාත්මක සංඛ්‍යානය, කියිවර්ග පරීක්ෂාව, සංගහන මධ්‍යන්තය සඳහා ප්‍රාත්තර නිමානය, අපරාමිතික පරීක්ෂා හා බහුගණ ප්‍රතිපාදනය යොදාගෙන ඇත.

4. දත්ත විශ්ලේෂණය

4.1 ග්‍රාමීය මුල්‍යකරණය සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය විමසා බැඳීම

රාජ්‍ය බැංකු මේ වන විට බොහෝ ග්‍රාමීය ජනතාව අතර ඉතාමත් ජනප්‍රිය වේ. මන්ද ග්‍රාමීය ජනතාව සිය මුල්‍යයන අවශ්‍යතාව ඉටු කරගැනීම සඳහා බොහෝ සේසින් රාජ්‍ය බැංකු භාවිත කරනු ලබයි. ඒ අතර ඉතුරුම් කිරීම හා ණය ලබාගැනීම ප්‍රධාන වේ. ඒ අනුව නියැදිය ඇසුරින් ලබාගන්නා ලද දත්තවලට අනුව තලවිල ගාමයේ වැසියන් මුළු කටයුතුවල නිරත වීමේ දී රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය මෙලෙස පහත පරිදි දැක්වීය හැකිය.

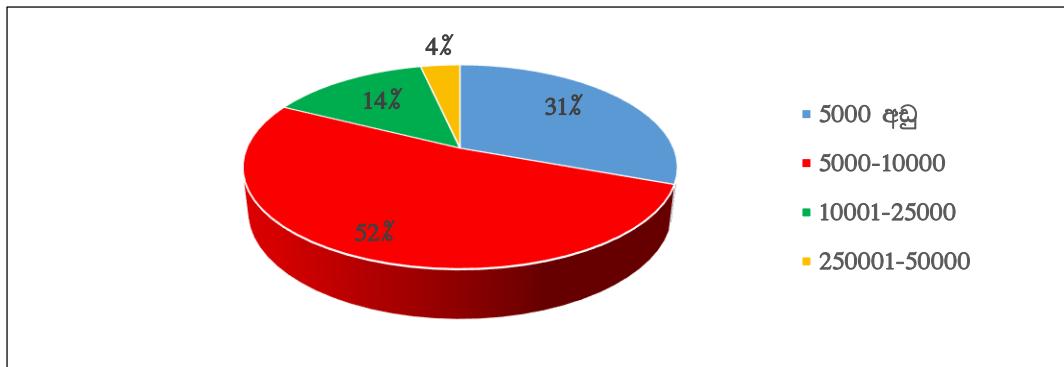
ප්‍රස්තාර අංක 1 : රාජ්‍ය බැංකුවල ඉතිරිකිරීම් කරන ප්‍රවුල් සංඛ්‍යාව අනුව නියැදියේ ව්‍යාප්තිය

මුදලය: නියැදි දත්ත (2019)

ප්‍රස්තාර සටහන 1ට අනුව ජනතාව ඇතුරින් 78%ක්, රාජ්‍ය බැංකු තුළ ඉතිරිකිරීම් සිදුකරන අතර 22%ක් ඉතිරිකිරීම් කටයුතුවත නිරත නොවේ. රාජ්‍ය බැංකු තුළ ඉතිරිකිරීම් නොකරන ප්‍රතිචරුකයින් සඳහන් කළේ, ග්‍රාමීය තුළ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රාදේශීය බැංකු හා සංස්කීර්ණ ප්‍රතිචරුවන් සොයා ගැනීමේදී විවිධ දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දීමට සිදුවන බවයි. තව ද අධ්‍යයනයේදී ජනතාව මාසිකව ඉතුරුම් සිදු කරන ආකාරය විමසා බලන ලදී. අධ්‍යයනයේදී උප අරමුණක් ලෙස ජනතාව මුළු කටයුතුවල නිරත වීමේදී බලපාන්තාවූ සාධක පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේදී ඉතිරිකිරීම් ප්‍රමාණය වැදගත් වේ.

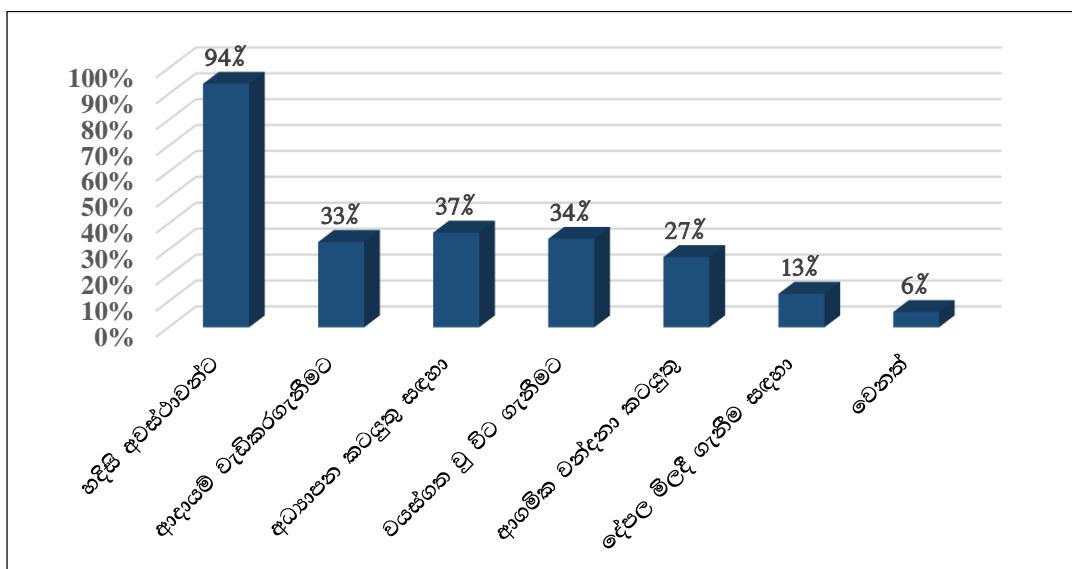
ප්‍රස්තාර අංක 2 : ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මාසික ඉතුරුම් ප්‍රමාණය

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

ප්‍රස්තාර සටහන 2ව අනුව 52%ක් රු.5000- රු.10000ත් අතර ඉතුරුම් කරන අතර, 31%ක් රු.5000ට අඩුවෙන් ඉතුරු කරයි. තවද 14%ක් රු.10001- රු.25000ත් අතර ඉතුරු කරන අතර 4%ක් රු.250001- රු.50000 අතර ඉතුරුම් කරයි. මෙහිදී තලවිල ජනතාවගේ ආදායම් තත්ත්වය ඉතාමත් යහපත් වන අතර ඒ අනුව නියැදියෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම් 52%ක්, රු.5000ත් රු.10000ත් අතර ප්‍රමාණයක් මසකට ඉතුරුම් කරයි.

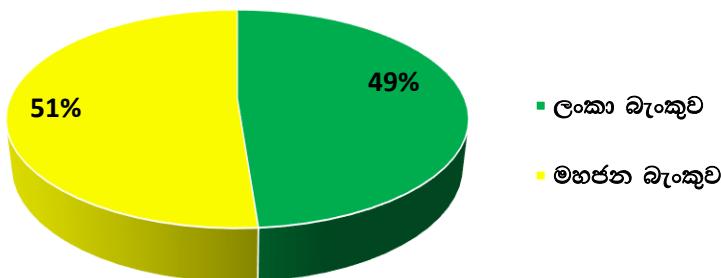
ප්‍රස්තාර අංක 3 : ජනතාවගේ ඉතුරුකිරීමේ අරමුණු

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

මේ අනුව නියැදියේ පවුල් අතරින් වැඩි පවුල් සංඛ්‍යාවක් එනම් පවුල් 94%ක්, හඳුසි අවස්ථාවන් සඳහා ඉතුරුම් සිදු කරයි. තවද ආදායම් තත්ත්වය වැඩි කර ගැනීමට පවුල් 33%ක් ද, අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා 37%ක් ද, වයස්තා වු විට ගැනීමට 34%ක් ද, ආගමික වන්දනා කටයුතු සඳහා 27%ක් ද, දේපල මේල් ගැනීම සඳහා 13%ක් ද හා වෙනත් කටයුතු සඳහා පවුල් 6%ක් ද ඉතුරුම් කටයුතුවල ද නිරත වේ.

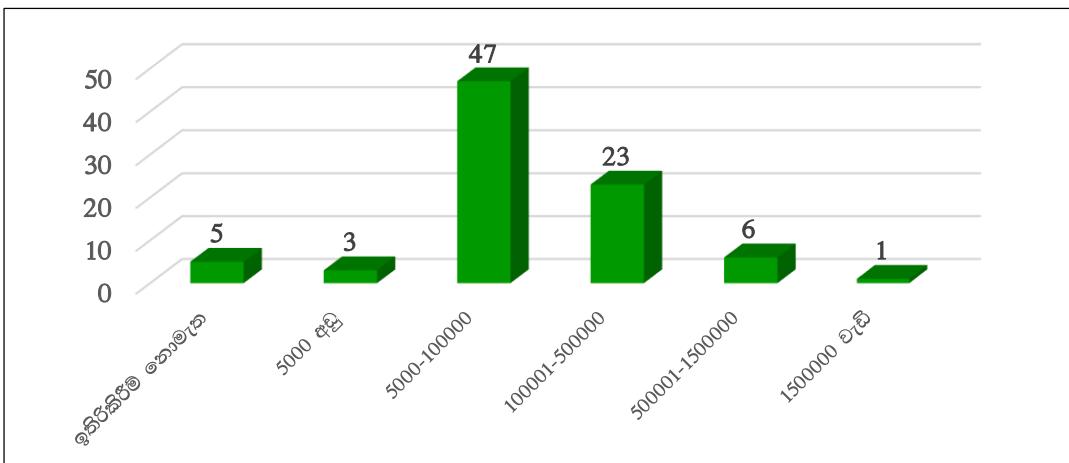
ප්‍රස්තාර සටහන 4 : ඉතුරුම් කරන ස්ථානයන් අනුව නියැදියේ ව්‍යාපිතය

ଓର୍ବାଣ୍ୟ: ନିଯୋଜି ଦତ୍ତ (2019)

ප්‍රස්තාර සටහන 4ව අනුව ප්‍රතිගතාත්මකව දැක්වූවහොත් යොදාගත් නියැදියෙන් 90%ක් තම ශය ලබාගැනීමේ කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු යොදා ගනු ලබයි. මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු භාවිතා තොකරන්නේ 10%ක් තරම් වූ ඉතාමත් අල්ප ප්‍රතිගතයකි. මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු භාවිතා කරන පුද්ගලයින් එය විධිමත් ආරක්ෂාකාරී ලෙස මුදල් ලබාගත හැකි කුමයක් ලෙස සඳහන් කරන අතර මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු භාවිතා තොකරන පුද්ගලයින් සඳහන් කළේ පොලී අනුපාතය ඉහළ වීම්, ඇපකරුවන් සොයාගැනීම දුෂ්කර වීම, ශය ගැනීමට කාලයක් ගත වීම ආදි හේතුන් නිසා ඔවුන් ගමේ මුදල් ශයට දෙන්නන්ගෙන්, සම්මි සමාගම්වලින් ශය ලබාගතන්නා බවය.

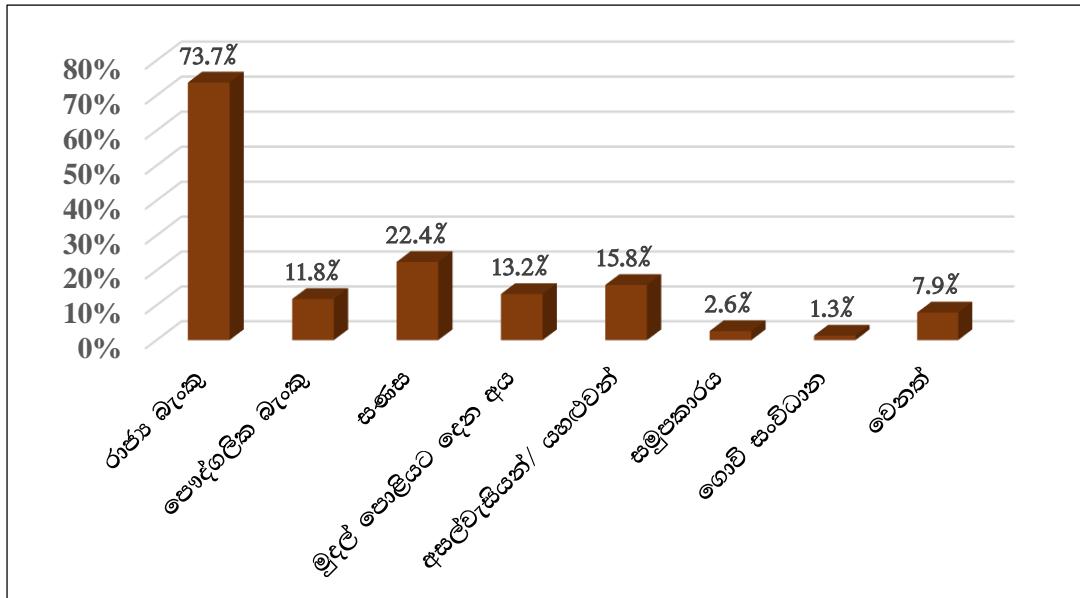
ප්‍රස්ථාර සටහන 5 : රාජ්‍ය බැංකුවක ඉතිරිකිරීම් ප්‍රමාණය

ଓଲାଙ୍ଗୁଳୀ: ନିଯୋଜିତ ଦିନମ (2019)

5 ප්‍රස්ථාර සටහනට අනුව නියැලියේ සාමාජිකයින්ගේ රාජ්‍ය බැංකුවක ඉතිරිකිරීමේ ප්‍රමාණය ගත්වීට රාජ්‍ය බැංකුවක ඉතිරිකිරීම් තොමැති පවුල් සංඛ්‍යාව 5ක් වේ. තවද ඉතිරිකිරීම් රු.50000 අඩුවෙන් ඇති පවුල් සංඛ්‍යාව 3ක් ද රු.5000- රු.100000 අතර පවුල් 47ක් ද, රු.100001- රු.500000 ක් අතර පවුල් 23ක් ද, රු.500001- රු.1500000 ක් අතර පවුල් 6ක් ද හා රු.1500000 ට වැඩි ඉතිරිකිරීම් මට්ටමේ එක් පවුලක් ද සිටියි.

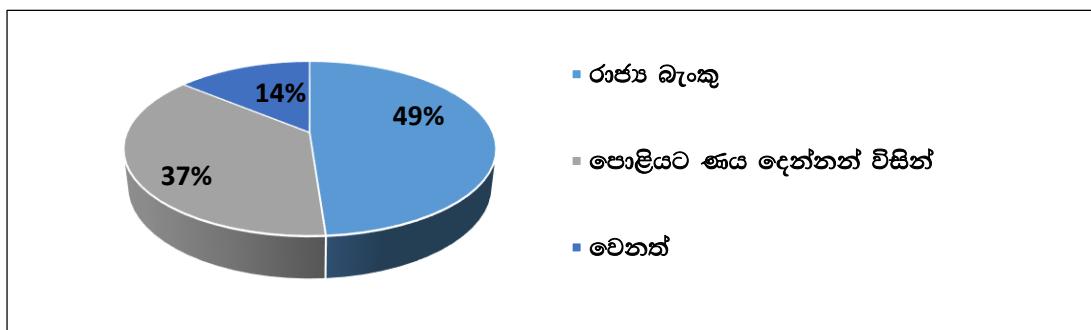
ප්‍රස්ථාර අංක 6 : සෙය ලබාගන්නා විවිධ ආකාර

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

නියැදියේ ප්‍රතිචාරකයින්ගෙන් වැඩිම පිරිසක් එනම් පවුල් 73.7%ක් රාජ්‍ය බැංකු හාවිතා කරයි. තවද පවුල් 11.8%ක් පොදුලේක බැංකු මගින්ද, පවුල් 22.4%ක් සංස්කීර්ණ භරහා ද, ගමේ පොලියට දෙනා අයගෙන් පවුල් 13.2%ක්ද, අසල්වැකියන් යහළවත්ගෙන් පවුල් 15.8%ක් ද, සමුපකාරය භරහා පවුල් 2.6%ක් ද ගොවී සංවිධාන මගින් 1.3%ක් හා වෙනත් කටයුතු සඳහා 7.9%ක් ද, සෙය ලබා ගනියි. මේ අනුව රාජ්‍ය බැංකු මගින් බොහෝ දෙනා සෙය පහසුකම් ලබාගන්නා බව දැකිය හැකිය.

ප්‍රස්ථාර සටහන 7 : විවිධ මාර්ගයන්ගෙන් සෙයට ලබාගත් මුදල් ප්‍රමාණයන්ගේ ප්‍රතිශතයන්

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

තලවිල ග්‍රාමයේ රාජ්‍ය බැංකුවලින් 49%ක්ම සෙය මුදල් ලබාගෙන ඇත. පොලියට සෙය දෙන්නන්ගෙන් 3%ක් හා වෙනත් අංශවලින් 14% ක සෙය මුදල් ලබාගෙන ඇත. වැඩිම ප්‍රතිචාරකයින් සංඛ්‍යාවක් සෙය ලබා ගෙන ඇත්තේ රාජ්‍ය බැංකුවලිනි.

වග අංක 1 : සය මූදල් ලබාගැනීමේ මාර්ග තුළ පොලී අනුපාතික පිළිබඳ සය ලබාගත් ප්‍රවුල් දක්වා ඇතෙක්

සය ලබාගත් මාර්ග	ප්‍රවුල් සංඛ්‍යාව	%	පොලීය(%)	වාර්ෂික
රාජ්‍ය බැංකු මගින්	56	65.88	22	
පොලීයට සය දෙන්නන් මගින්	18	21.18		
1. සුරකුම් සහිත			90	
2. සුරකුම් රහිත			240	
උකස් මධ්‍යස්ථාන වලින්	8	9.41		
1.බැංකු මගින්			24	
2.පෙළද්ගලික			66	
සමුපකාර සම්මි				
සිටුවු	3	3.53	5	

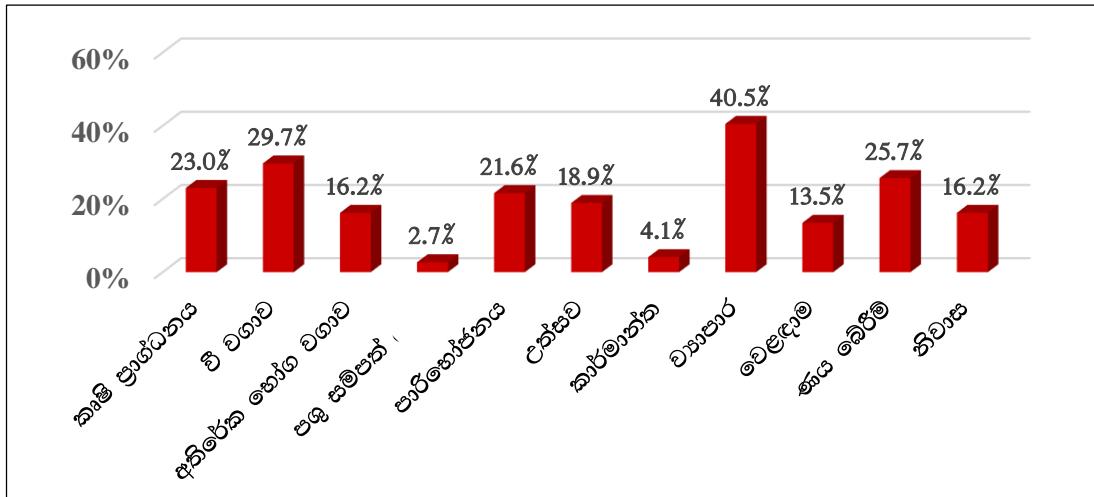
මූලාශ්‍රය: නියෝදී දත්ත (2019)

1 වගුවෙන් පොලී අනුපාත පිළිබඳ විස්තරයක් දක්වේ. මෙහිදී රාජ්‍ය බැංකු මගින් සය ලබා ගැනීමේදී ප්‍රවුල් 56ක් සය ලබාගෙන ඇති අතර ඔවුන් අයකරන වාර්ෂික පොලීය 22% ක් වේ.

තවද ගම් පොලීයට සය දෙන්නන්ගෙන් සය ලබාගත් පුද්ගලයින් 18ක් ඇති අතර එහිදී සුරකුම්පත් සහිතව, වාර්ෂික පොලීය 90%ක් වන අතර සුරකුම්පත් රහිතව වාර්ෂිකව 240%ක පොලීයක් අය කරනු ලැබේ. තවද උකස් කටයුතු 66%ක් ද, අයකරනු ලබයි. අවිධිමත් මුළුය මාර්ගයන් වන සිටුවුවල වාර්ෂික පොලීය 5%ක්ද, වේ. මේ අනුව විධිමත් මාර්ගයන් වන රාජ්‍ය බැංකුවල වාර්ෂික පොලීය ඉතාමත් අවම මට්ටමේ පවතින අතර ප්‍රතිචාරකයින් විශාල ප්‍රමාණයක් රාජ්‍ය බැංකු තම සය ලබාගැනීමේ කටයුතු සඳහා යොදාගත්තා ආකාරය දක්ගත හැකිය. මෙහිදී සය මූදල් ලබාගත්තා විට එම මූදල් ලබා ගත්තා හේතුව, සය සඳහා අදාළ ආයතනයට දෙනු ලබන ඇප ආදිය, එම සය ලබාදීමේ කාල සීමාවට අනුව නොගෙවීමට අදාළ හේතු ද මෙහිදී විමසා බැලිය යුතුය.

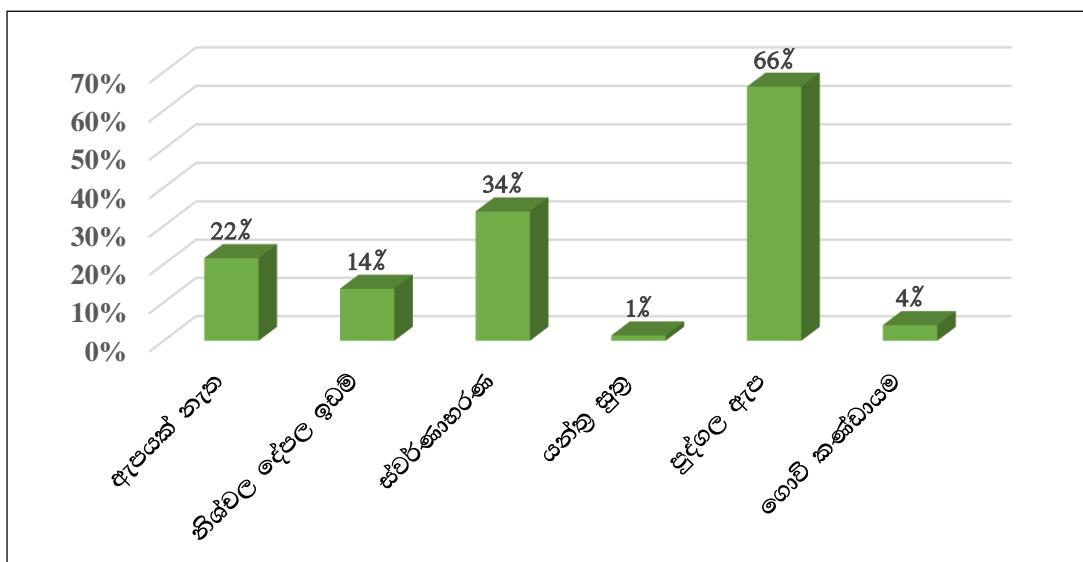
මෙහිදී 8වන ප්‍රස්ථාර සටහනට අනුව, කෘෂි ප්‍රාග්ධනය සඳහා ප්‍රවුල් 23%ක් ද, වී වාව සඳහා ප්‍රවුල් 29.7%ක් ද, අතිරේක ගෙෂ්ග විශාවන් සඳහා ප්‍රවුල් 16.2%ක් ද, පැණ සම්පත් ලබාගැනීම සඳහා ප්‍රවුල් 2.7%ක් ද, උත්සව කටයුතු සඳහා ප්‍රවුල් 18.9%ක් ද, කර්මාන්ත සඳහා ප්‍රවුල් 4.1%ක් ද, ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා 40.5%ක් ද, වෙළඳාම සඳහා ප්‍රවුල් 13.5%ක් ද, ලබාගත්තා ලද සය නැවත ගෙවීම සඳහා ප්‍රවුල් 25.7%ක් ද හා තීව්‍ය කටයුතු සඳහා ප්‍රවුල් 16.2%ක් වැනි විවිධ ආකාරයට සය ලබාගැනීම සිදු කර ඇත. එනම් ප්‍රතිචාරකයින් වැඩිම ප්‍රමාණයක් සය ලබාගෙන ඇත්තේ තම ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහාය. ඔවුන් සඳහන් කර ඇති ආකාරයට ව්‍යවසායකයින් සඳහා මහත් පිටුබලයක් රාජ්‍ය බැංකු මගින් ලැබෙනු ඇත.

ප්‍රස්තාර අංක 8 : රාජ්‍ය බැංකුවලින් සය ලබාගැනීමට හේතු

ඇලැඟය: නියැදි දත්ත (2019)

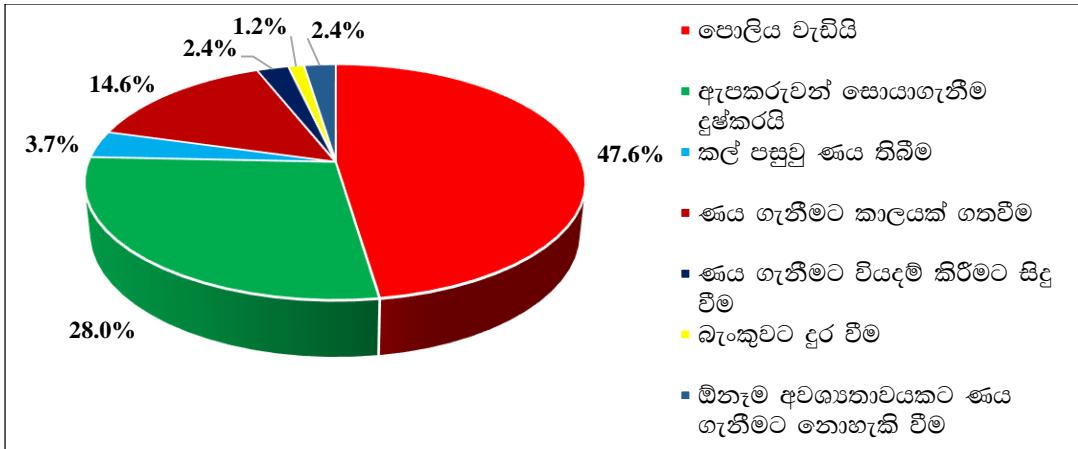
ප්‍රස්තාර අංක 9 : සය ලබාගැනීමේ සඳහා දෙන ලද ඇප මුදල

ඇලැඟය: නියැදි දත්ත (2019)

9වන ප්‍රස්තාර සටහනට දෙස අවධානය යොමුකරන විට සය මුදල් ලබාගැනීමට වියාල වශයෙන් පුද්ගල ඇප ලබාදී ඇති අතර එය ප්‍රතිචාරකයින්ගෙන් 66%ක් වේ. තවද සය ලබාගැනීමේ ස්වර්ණාභාර්තු ඇපයට තැබීම සූලඳ වන අතර එය 34%ක් වේ. තව ද කිසිදු ඇපයක් තැන්පත් නොකළ පුද්ගලයින් 22%ක් ද, සිටින අතර නිශ්චල දේපල ඉඩම් උකසට තැන්පත් කළ ප්‍රතිචාරකයින් 14%ක් ද, යන්තු සූත්‍ර හෝ ගොවී කණ්ඩායම උකසට තැන්පත් කළ ප්‍රතිචාරකයින් පිළිවෙළින් 1%ක් හා 4%ක් වේ.

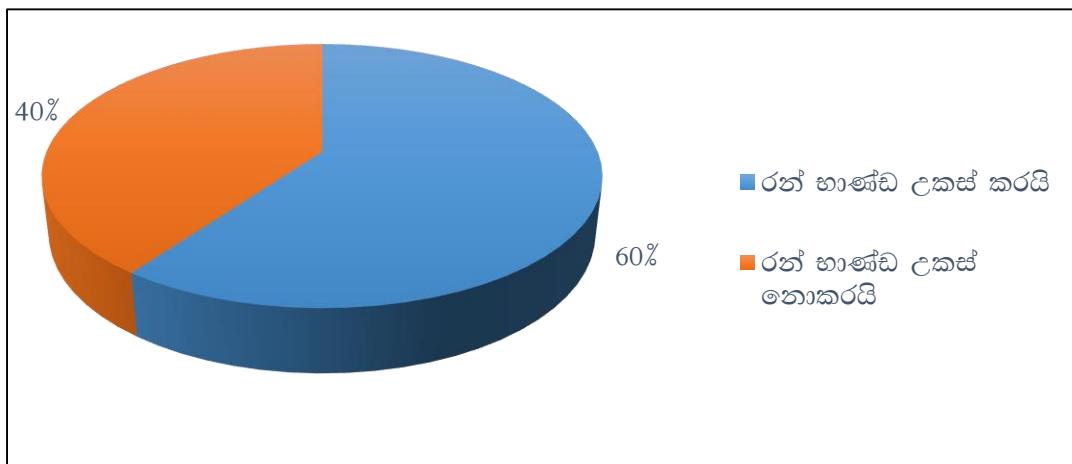
ප්‍රස්තාර අංක 10 : සය ගැනීමේදී ඇති ගැටලු

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

10වන ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව රාජ්‍ය බැංකු මගින් සය ලබාගැනීමේදී ඇතිවන ගැටලු පිළිබඳවද අවධානය යොමු කරන ලදී. මෙහිදී නියැදි සම්ක්ෂණයේදී ජනතාවට පවතින ප්‍රබලතම ගැටලුව වන්නේ රාජ්‍ය බැංකු මගින් පොලිය ඉහළ අයක් ගැනීමයි. එහි අනුපාතය 47.6%යි. නියැදියෙන් 28%ක් ඇපකරුවන් සොයාගැනීම දුෂ්කර වී ඇත. මෙහිදී සය ගෙවීමේදී කල් පසුව සය තිබුමේ ගැටලුවට මූහුණ දුන් පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය 3.7%ක් ද, සය ගැනීමට කාලයක් ගෙවීම යන ගැටලුවට මූහුණ දුන් පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය 14.6%ක්ද සය ගැනීම සඳහා වියදම් කිරීමට සිදුවූ පුද්ගලයින් 2.4%ක්ද, බැංකුවට දුර වීම ප්‍රශ්නයට මූහුණ දුන් පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය 1.2%ක්ද හා ඕනෑම අවශ්‍යතාවයකට සය ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ පුද්ගලයින් 2.4%ක් විය. මේ අනුව බලන විට ජනතාව රාජ්‍ය බැංකුවලින් සය ලබා ගැනීමේදී විවිධ ගැටලුවලට මූහුණ පානු ලැබේ.

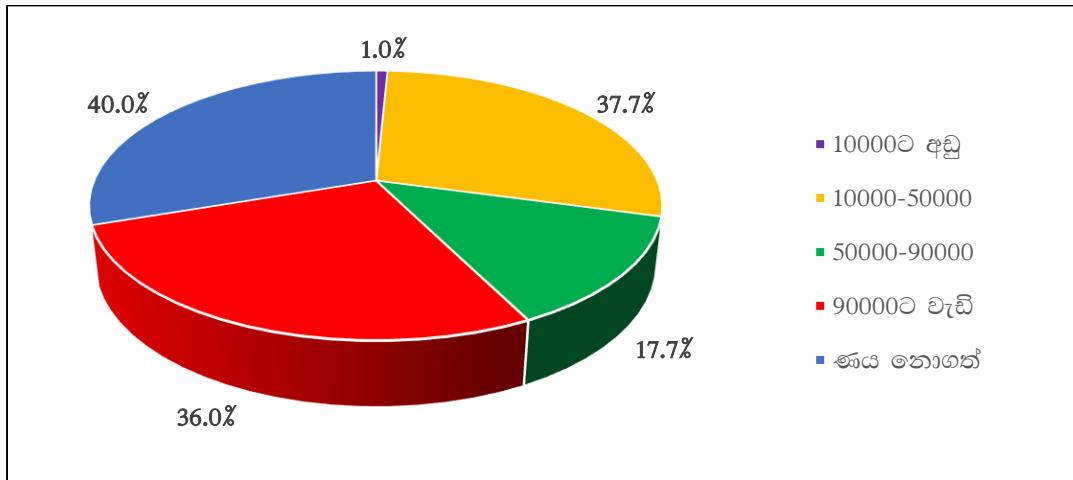
ප්‍රස්තාර අංක 11: රාජ්‍ය බැංකුවක රන් හා මෙය උකස් කිරීමේ ප්‍රවර්ණතාව

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

11වන ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව රාජ්‍ය බැංකුවක රන් භාණ්ඩ උකස් කරන ප්‍රමාණය තියැදී සංයුතියෙන් 60%ක් වන අතර, එසේ උකස් නොකරන ප්‍රමාණය 40%ක් පමණ වේ. මේ අනුව ග්‍රාමීය ජනතාවගෙන් බොහෝ දෙනා රන් භාණ්ඩ උකස් කිරීම සඳහා රාජ්‍ය බැංකු තොරාගෙන ඇතේ.

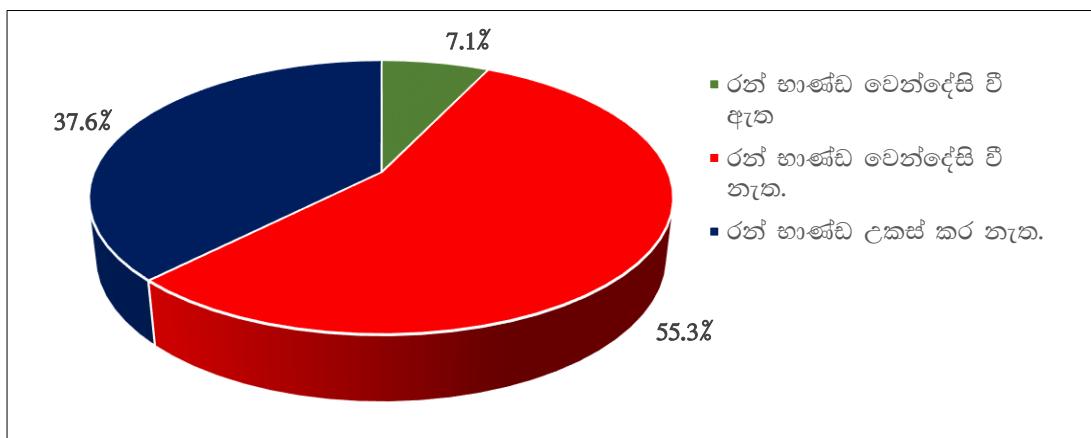
ප්‍රස්තාර අංක 12 : රාජ්‍ය බැංකුවක රන් භාණ්ඩ උකස් කිරීමෙන් ලබාගන්නා ලද ණය ප්‍රමාණයන්

මූලාශ්‍රය: තියැදී දත්ත (2019)

12වන ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව රාජ්‍ය බැංකුවක රන් භාණ්ඩ උකස් කර ලබාගන්නා ලද නිය ප්‍රමාණයන් දැක්වේ. රාජ්‍ය බැංකුවල රන් භාණ්ඩ උකස් කර නොමැති පවුල් 40%ක් ද සිටිති. තවද 37.7%ක් රු.10000- රු.50000ක් අතර ද, රු.90000වැඩි 36%ක් ද, රු.50000- රු.90000ක් අතර 17.7ක් ද හා රු.10000 අඩුවෙන් 1% ක් ද, ලබාගෙන ඇතේ. මේ අනුව තලවිල ග්‍රාමයේ බොහෝ දෙනා රාජ්‍ය බැංකුවලින් භාණ්ඩ උකස් කර නිය ලබා ගැනීමට යොමු වී ඇතේ.

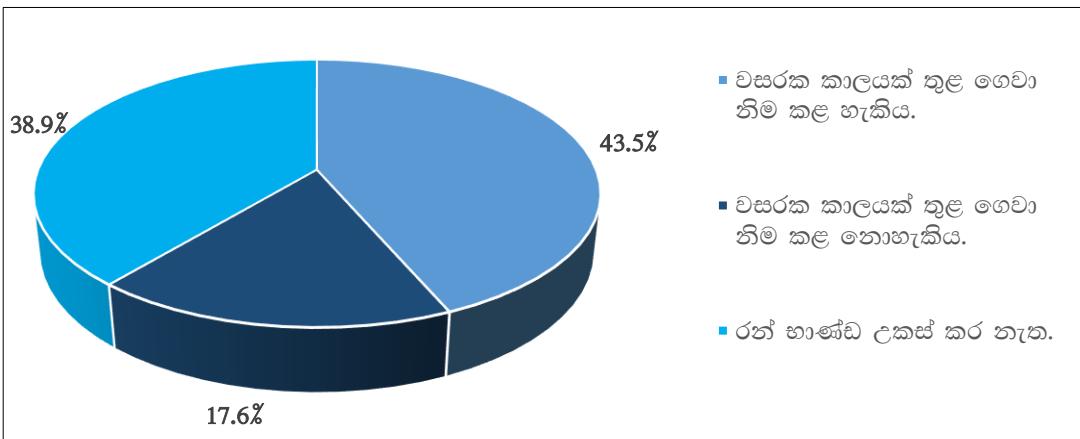
ප්‍රස්තාර අංක 13 : රන් භාණ්ඩ වෙන්දේසි එළැති ප්‍රවීණතාව

මූලාශ්‍රය: තියැදී දත්ත (2019)

13වන ප්‍රස්ථාර සටහනට අනුව රාජ්‍ය බැංකුවක රන් හාණේඩ් උකස් කිරීමෙන් හාණේඩ් වෙන්දේසි වී ඇති ආකාරය දැකිය හැකිය. 37.6%ක් රාජ්‍ය බැංකුවක රන් හාණේඩ් උකස් කරන්නේ නැත. රන් හාණේඩ් උකස් කරන ලද පවුල්වලින් 55.3%කගේම රන් හාණේඩ් වෙන්දේසි වී නොමැත. තවද, 7.1%ක පමණ පවුල් ප්‍රමාණයකගේ රන් හාණේඩ් වෙන්දේසි වී ඇත.

ප්‍රස්ථාර අංක 14 : උකස් නය ගෙවීමේ ප්‍රවෙශනය

මූලාශ්‍රය: සම්ක්ෂණ දත්ත - 2019

14 ප්‍රස්ථාර සටහනට අනුව රන් හාණේඩ් උකස් කිරීමෙන් වසරක කාලයක් තුළ ගෙවා නිම කළ හැකි කාලය අනුව නියැදිය කාණේඩ් කර ඇත. නියැදි සංයුතියෙන් 43.5%කට වසරක කාලයක් තුළ රන් හාණේඩ් උකස් කිරීමෙන් ගෙවා නිම කළ හැකිය. තවද, 17.6%කට වසරක කාලයක් තුළ ගෙවා නිමකළ නොහැකි අතර හා 38.9%ක් රාජ්‍ය බැංකුවල රන් හාණේඩ් උකස් කර නොමැත.

4.2 මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා බලපාන්තාවූ සාධක

ඡනතාවගේ ප්‍රමිතිරහාවය හා මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාවයක් පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=75.889$, $p=0.000$) එම විවෘතයන් අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව පෙන්වුම් කර ඇත. ඡනතාවගේ අධ්‍යාපන මට්ටම හා මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින්දයි පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=66.247$, $p=0.000$) එහිදිද එම විවෘතයන් අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව පෙන්වුම් කර ඇත. ඡනතාවගේ යෝගී මට්ටම හා මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාවය පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=23.747$, $p=0.000$) එම විවෘතයන් අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව පෙන්වුම් කර ඇත. තවද ඡනතාවගේ ආදායම් තත්ත්වය හා මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාවය පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=64.020$, $p=0.000$) එහිදිද එම විවෘතයන් අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව පෙන්වුම් කර ඇත. ඡනතාවගේ වියදම් තත්ත්වය හා මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාවය පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=1.274$, $p=0.735$) එහිදි එම විවෘතයන් අතර ප්‍රමාණවත් සම්බන්ධතාවයක් නොමැති බව පෙන්වුම් කරයි. බැංකු මගින් ලබාදෙන්නාවූ පොලී

අනුපාතය හා මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාවය පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=10.072$, $p=0.260$) එහිදිදී එම විව්‍යායන් අතර ප්‍රමාණවත් සම්බන්ධතාවයක් නොමැති බව පෙන්නුම් කරයි. තවද තේ ලබා දීමෙදී බැංකුව විසින් ලබාදෙන්නාවූ කාල සීමාව හා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතය අතර සම්බන්ධතාව පරීක්ෂා කළ අතර ($\chi^2=1.875$, $p=0.603$) එහිදී එම විව්‍යායන් අතරද ප්‍රමාණවත් සම්බන්ධතාවයක් නොපවතින බව පෙන්නුම් කරන ලදී.

4.3 රාජ්‍ය බැංකු ව්‍යාප්තියේ බලපෑම

තලවිල ග්‍රාමයේ ජනතාවගේ මූල්‍යයන කාර්යය සාධනය කෙරෙහි රාජ්‍ය බැංකු ව්‍යාප්තියේ බලපෑම හඳුනා ගැනීම සඳහා බහුගුණ ප්‍රතිපායන ආකෘතියක් ගොඩනගන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රතිපායන ආකෘතියෙහි ස්වරුපය පහත පරිදි වේ.

$$\hat{Y} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3$$

$\hat{Y}$ = බැංකු කටයුතුවල නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතය

X_1 = වර්තමාන ඉතුරුම් වර්ගිකරණය

X_2 = වයස් වර්ගිකරණය

X_3 = පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව

සම්කරණ අංක 4.1 : ඇස්තමේන්තු කරන ලද බහුගුණ ප්‍රතිපායන ආකෘතිය

$$\hat{Y} = -1.588 + 0.026X_1 + 0.022X_2 + 3.697X_3$$

(0.043) (0.012) (0.152) (0.000)

ඇස්තමේන්තු කළ බහු ගුණ ප්‍රතිපායන ආකෘතියෙහි β_0 මගින් දැක්වෙන්නේ වර්තමාන ඉතුරුම් වර්ගිකරණය, වයස් වර්ගිකරණය හා පවුලේ තත්ත්වය යනාදී විව්‍යායන් ගුනා වන විට බැංකු කටයුතුවල නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතයයි. ඒ අනුව වර්තමාන ඉතුරුම් වර්ගිකරණය, වයස් වර්ගිකරණය හා පවුලේ තත්ත්වය යනාදී විව්‍යායන් ගුනා වන විට බැංකු කටයුතුවල නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතය -1.588 කි.

එමෙන්ම ආකෘතියෙහි β_1 මගින් දැක්වෙන්නේ ආකෘතියට ඇතුළත් කර ඇති අනෙකුත් ස්වායන්ත් විව්‍යායන් (වයස් වර්ගිකරණය හා පවුලේ තත්ත්වය) ස්ථාවරව තිබිය දී මසකට පවුල් ඒකකයක් ඉතුරුම් කරන ප්‍රමාණය එක් ඒකකයකින් වැඩිවන විට බැංකු කටයුතුවල නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතයේ ඇතිවන වෙනසයි. එනම් අනෙකුත් ස්වායන්ත් විව්‍යායන් ස්ථාවරව තිබියදී මසකට ඉතුරුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය එක් ඒකකයකින් වැඩි කරන විට බැංකු කටයුතු වල නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතය 0.026 කින් වැඩි වේ. ඒ අනුව ඉතිරිකිරීම් වර්ගිකරණය හා බැංකු කටයුතුවල නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතය අතර දින සම්බන්ධතාවයක් ඇත.

එමෙන්ම β_2 මගින් දැක්වෙන්නේ ආකෘතියට ඇතුළත් කර ඇති අනෙකුත් ස්වායන්ත් විව්‍යායන් (ඉතුරුම් වර්ගිකරණය හා වයස් වර්ගිකරණය) ස්ථාවරව තිබිය දී නියුතියේ පවුල්වල සාමාජිකයින්ගේ සංඛ්‍යාව එක් පුද්ගලයකුගෙන් වැඩි වන විට බැංකු කටයුතුවල

නිරත වන වැඩිහිටියන්ගේ අනුපාතයේ ඇති වන වෙනසයි. එනම් අනෙකුත් ස්වායත්ත විවල්‍යායන් ස්ථාවරව නිවැදියේ පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව එක් පුද්ගලයකශෙන් වැඩි වන විට බැංකු කටයුතුවල නිරත වන පුද්ගලයින්ගේ අනුපාතය 3.697 කින් වැඩි වේ. ඒ අනුව බැංකු කටයුතුවල නිරත වන පුද්ගලයින්ගේ අනුපාතය හා වයස් වර්ගිකරණය අතර දන සම්බන්ධතාවයක් පවතී.

අැස්තමේන්තු කළ ආකෘතියෙහි අනුසිහුමේ තොදුකම පරීක්ෂා කර ඇත. ඒ අනුව නිර්ණය සංග්‍රහකයේ අගය (R^2) 0.622 කි. එනම් පරායන්ත විවල්‍යාය විවලනයෙන් 62.2% ක් ඇැස්තමේන්තු කරන ලද ප්‍රතිපායන ආකෘතිය මගින් විස්තර කෙරෙන බව දැක් වේ. එනම් රාජ්‍ය බැංකු සමග ගනුදෙනු කරන සාමාජිකයින්ගේ අනුපාතයෙන් 62.2% ක ජනතාවගේ ඉතුරුම්, වයස් හා පවුලේ තත්ත්වය මත රදා පවතින බවයි.

4.4 ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවල වැදගත්කම, බලපෑම හා තාප්තිමත්සාවය විමසා බැඳීම

වග අංක 2 : ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවල ව්‍යාප්තියේ වැදගත්කම

සංරචකයන්	95% විශ්වාසනීය මට්ටම			
	මධ්‍යන්‍යය	ඉහළ සීමාව	පහළ සීමාව	
1. ඔහුම අවස්ථාවකදී ගෙය ලබා දීම	3.12	2.81	3.36	
2. ගෙය සඳහා ගෙවීම සඳහා ඇති පොලිය නමුදිලි වේ	3.24	2.95	3.50	
3. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා බැංකුව විවිධ වැඩසටහන් නිර්මාණය කිරීම	3.11	2.89	3.37	
4. රාජ්‍ය බැංකුවල ක්‍රියාකාරීත්වය ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි.	3.33	3.11	3.52	
5. මූල්‍යයන කටයුතු පිළිබඳ වැඩි විස්තර බැංකුව විසින් සපයයි.	3.58	3.34	3.79	

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

වග අංක 4.3ට අනුව රාජ්‍ය බැංකු තලවිල ග්‍රාමයේ ජනතාවට ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ ප්‍රතිවාර දැක්වුවන් බොහෝ විය. එනම් දැඩි ලෙස එකග වූ, එකග වූ, මධ්‍යස්ථානය දැක් වූ, එකග නොවූ හා දැඩි ලෙස එකග නොවූ වැනි බර තැබීම ඔස්සේ ජනතාව තම අදහස් ප්‍රකාශ කරන ලදී. රස් කරන ලද දත්ත මගින් ආකල්ප සඳහා සංඛ්‍යාතය ගණනය කිරීම, මධ්‍යන්‍යය සහ විශ්වාසනීය මට්ටම SPSS මෘදුකාංගය හා විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ඉහත 4.3 වගුවේ විශ්ලේෂණ ප්‍රතිඵල මගින් ප්‍රතිචාරකයින්ගේ අදහස් දැක්වීය හැකිය. බැංකුව ඔවුනට අවශ්‍ය විටෙක ගාය ලබාදීම (M=3.12), ගාය සඳහා පොලී අනුපාතය නමුදිලි විම (M=3.24), ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා බැංකුව විවිධ වැඩිසටහන් තීර්මාණය කිරීම (M=3.11), රාජ්‍ය බැංකුවල ක්‍රියාකාරීත්වය ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කිරීම (M=3.33) හා මූල්‍යයන කටයුතු පිළිබඳ වැඩි විස්තර බැංකුව විසින් සපයන බව (M=3.02) යන ප්‍රකාශයන් හා ජනතාව විසින් තම එකගත්වය ප්‍රකාශ කරන ලදී.

මේ අනුව, 95% විශ්වාසනීය මට්ටම මත පදනම්ව විශ්ලේෂණය සිදුකරන විට නිගමනය කළ හැක්කේ අප්‍රතිෂ්ථේය ක්ලේපිය (H₀) ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි බවයි. මේ අනුව තලවිල ග්‍රාමයේ ජනතාවගේ වැඩිකටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකු වැදගත් වේ. මේ අනුව රාජ්‍ය බැංකු මගින් පවර්ධනය කර ඇති ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථනය මගින් ලබාගත හැකි සේවා තලවිල ග්‍රාමයේ වැසියන්ට ආර්ථිකමය වශයෙන් ඉතාමත් වැදගත් බව අධ්‍යයනය මගින් හඳුනාගෙන ඇත.

වගු අංක 3 : ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවල ව්‍යාප්තියේ බලපෑම

සංරචකයන්	95% විශ්වාසනීය මට්ටම		
	මධ්‍යනායය	ඉහළ	පහළ
	සීමාව	සීමාව	
1.මා රාජ්‍ය බැංකු හා සම්බන්ධ වීමෙන් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගතිමි.	3.12	2.86	3.48
2.ගාය කාලය නමුදිලි වේ.	3.16	2.93	3.41
3.රාජ්‍ය බැංකු සමග කටයුතු කරන ජනතාවට ඔවුන් අමතර සහයක් ලබා දේ.	3.15	2.95	3.36
4.ගාය ගෙවීමේ කොන්දේසි නමුදිලි වේ.	3.72	3.49	3.95
5.රාජ්‍ය බැංකුවල ක්‍රියාකාරීත්වය මාගේ දෙනීක වැඩිකටයුතු සඳහා ධනාත්මක ලෙස බලපා ඇත.	3.85	3.63	4.06

මූලාශ්‍රය: සම්ක්ෂණ දත්ත - 2019

ඉහත 3වන වගු සටහනේ දැක්වෙන පරිදි තලවිල ග්‍රාමයේ ජනතාවගෙන් රාජ්‍ය බැංකුවල බලපෑම කෙසේ බලපා ඇත්දයි අදහස් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. රාජ්‍ය බැංකු ජාලය සමග සම්බන්ධව සිටින ජනතාවගේ අදහස් ඇගයීමට ලක් කිරීමට 1 සිට 5 දක්වා පරිමාව 5ක් යොදාගත්තා ලදී. එනම් දැඩි ලෙස එකග වූ, එකග වූ, මධ්‍යස්ථාන මත දැරු, එකග නොවන හා දැඩි ලෙස එකග නොවූ ලෙසය. ප්‍රතිචාර දැක්වුවන්ගෙන් බහුතරයක් (M=3.12), රාජ්‍ය බැංකු හා සම්බන්ධ වීමෙන් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගතිමි යන ප්‍රකාශය හා එකග විය. එසේම (M=3.16), ලබාදෙන ගාය කාලය නමුදිලිය යන ප්‍රකාශයට එකග විය. තවද, ප්‍රතිචාර දැක්වුවන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් (M=3.15), රාජ්‍ය බැංකු සමග කටයුතු කරන ජනතාව හට ඔවුන් අමතර සහයක් ලබා දෙන බව පෙන්වා දී ඇත. අධ්‍යයනයේදී තවදුරටත් ජනතාවගෙන් බැංකුවෙන් ගාය ගෙවීමේ කොන්දේසි නමුදිලි දැයි විමසන ලදී.

ඒ අනුව ප්‍රතිචාරකයින් ($M=3.72$), එම ප්‍රකාශය හා එකග විය. අවසාන වගයෙන් අදහස් දැක්වුවන් බොහෝමයක් ($M=3.85$), රාජ්‍ය බැංකුවල ක්‍රියාකාරීත්වය ඔවුන්ගේ දෙනික වැඩිකටයුතු සඳහා ධනාත්මක ලෙස බලපා ඇති ආකාරය අනාවරණය විය.

මේ අනුව 95% විශ්වාසනීය මට්ටම යටතේ විශ්ලේෂණය සිදුකර ඇති අතර ඒ අනුව අප්‍රතිශ්‍යෙය කළේ ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිය. එබැවින් රාජ්‍ය බැංකු ග්‍රාමීය ජනයාගේ පිවතෙක්පායන් සඳහා සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරන බව පෙන්වා දී ඇත.

වග අංක 4 : රාජ්‍ය බැංකු පිළිබඳ තාප්තිමත්හාවය

සංරචකයන්	95% විශ්වාසනීය මට්ටම			
	මධ්‍යනායය	ඉහළ සීමාව	පහළ සීමාව	පහළ සීමාව
1. ගෙය දීමේ ප්‍රමාණවත්හාවය පිළිබඳ තාප්තිමත්හාවය	3.32	3.12	3.52	
2. නෙය ගෙවීම සඳහා ලබාදී ඇති කාලසීමාව පිළිබඳ තාප්තිමත්හාවය	3.33	3.07	3.60	
3. නෙය ලබාගැනීමේදී දුරිමට සිදුවන පිරිවය	3.13	2.88	3.43	
4. මූදල්වල සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ තාප්තිමත්හාවය	3.27	3.05	3.49	
5. ගනුදෙනු කටයුතු සිදුකිරීමේදී ඇති පහසුව පිළිබඳ තාප්තිමත්හාවය	3.20	2.91	3.44	
6. බැංකුවේ කාර්යය මෙහෙයුමේදී ඇති සහය පිළිබඳ තාප්තිමත්හාවය	2.84	2.59	3.06	

මූලාශ්‍රය: නියැදි දත්ත (2019)

නෙය දීමේ ප්‍රමාණවත්හාවය සඳහා ජනතාව බොහෝමයක් ($M=3.32$), එකග විය. එසේම ($M=3.33$), නෙය ගෙවීම සඳහා ලබා දී ඇති කාලසීමාව පිළිබඳ තම තාප්තිමත්හාවය ප්‍රකාශ කරන ලදී. තැවතත් රාජ්‍ය බැංකු මගින් නෙය ලබා ගැනීමේදී දුරිමට සිදුවන පිරිවය ($M=3.13$), පිළිබඳව ඔවුන් සැහීමකට පත්වන ලදී. තවද රාජ්‍ය බැංකුවල මූදල්වල සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳව ඔවුන් ($M=3.27$), තම තාප්තිමත්හාවය ප්‍රකාශ කරන ලදී. එසේම බොහෝමයක් දෙනා ගනුදෙනු කිරීමේදී ඇති පහසුව පිළිබඳවද තාප්තිමත්හාවය ප්‍රකාශ කරන ලදී. අවසාන වගයෙන් ($M=3.20$) බැංකුවේ කාර්යය මෙහෙයුමේදී සහය පිළිබඳවද ඔවුන් බොහෝ තාප්තිමත් වන ලදී. මේ අනුව 95% විශ්වාසනීය මට්ටම යටතේ විශ්ලේෂණය සිදුකළ අතර ඒ අනුව අප්‍රතිශ්‍යෙය කළේ ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිය. එබැවින් රාජ්‍ය බැංකු සපයන සේවාවන් හේතුවෙන් ජනතාව තාප්තිමත් වන බව දක්විය හැකිය.

5. සමාලෝචනය

තලවිල ග්‍රාම සේවා වසම තුළ ජ්‍රීවත්වන ජනයාගේ මූල්‍ය කටයුතු කෙරෙහි රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය සිදු කළ අතර මූලික අධ්‍යන ගැටපුව වූයේ තලවිල ග්‍රාමීය ජනයාගේ මූල්‍යයන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය කෙබඳ දැයි යන්නයි. ඒ අනුව ප්‍රතිවාරිකයින්ගෙන් ලබාගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා සංඛ්‍යානයේ විශේෂ කුමවේද භාවිත කර ඇත. එනම් විස්තරාත්මක සංඛ්‍යානය, කයි වර්ග පරීක්ෂාව, අපරාමිතික පරීක්ෂා, බහුගුණ ප්‍රතිපායනය ආද දත්ත විශ්ලේෂණ කුමවේද යොදා ගන්නා ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් අනතුරුව නිශ්චල කිහිපයකට එළඹිය හැකි වය. ඒ අනුව ජනතාවගේ මූල්‍යයන කටයුතු කෙරෙහි රාජ්‍ය බැංකුවල දායකත්වය සම්බන්ධතාවක් පවතී. මෙහිදී ජනතාවගේ දෙනිත අවශ්‍යතාවයන් සඳහා රාජ්‍ය බැංකු ඉතාමත් වැදගත් කාර්යාලයක් ඉටුකරනු ලබයි. ජන සමාජයේ එලදායිතාව වැඩිහිටිමේ අරමුණින් ගෙය ලබාදිය යුතු වේ. එනම් අඩු ආදායම්ලාභී ජන කොටස්වලට වහාම අවශ්‍ය වන ස්වයං රැකියා සඳහා ගෙය උත්පාදනය කිරීමේ අවකාශය ලබා දීමයි. ගෙය මුදා හැරීමට පෙර ඒ සඳහා ප්‍රහුණුවක් ලබාදිය යුතුය. ලබා දෙන ප්‍රහුණුව වියදම් කිරීමට පෙර ලබා දිය යුතුය.

වැඩි ඉලක්කය විය යුත්තේ පිරිම් පාර්ශවයට වඩා ගැහැණු පාර්ශවයය. අරපිරිමැස්ම පිළිබඳ වැඩි අත්දකීමක් ගාහණීයක් සතුව පවතී. මේ නිසා භෞද ගෙය අවධානමකට කාන්තාවන් සහභාගි කරවා ගැනීම වඩා වැදගත් වේ. ග්‍රාමීය අංශය සඳහා යොමු වූ බැංකුවක් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සිතුම් පැතුම් හඳුනාගෙන ඒ අනුව පහසුකම් ප්‍රදානය කරන ආයතනයක් විය යුතුය. එවැනි බැංකුවක ගෙය සඳහා ඇපැකර හා සුරුකුම් අවශ්‍යයෙන්ම අවශ්‍ය නොවිය යුතුය. ඉඩම් නොමැති ජනතාවට සේත සලසන්නක් විය යුතුය. අවශ්‍යතාවය, හැකියාව, විශ්වාසය පෙරදීර කොට එලදායිතාවය දක්වා යොමුකරන්නක් විය යුතුය. කුඩා කණ්ඩායම් ගෙය කුමය ව්‍යාප්ත කිරීම, මේ තුළින් අනෙක් අය වෙනුවෙන් වගකීමට එකතුවීමට උපදෙස් දීමටත් හැකියාව ලැබේ. මෙම කුමය බෙහෙවින් තනි තීරණ වලට වඩා වැදගත් වේ. සාමූහික බව එහි පැවැත්ම වේ. ඇතින් ප්‍රනර්ඩිවනයක් සිදු වේ. සමාන හැකියාවන් ඇති අය වර්ග කිරීමක් කළ යුතු වෙයි. ඒ අනුව පහසුකම් ප්‍රදානය විය යුතු වෙයි. අඩු ආදායම්ලාභී සංවර්ධන වැඩිසටහන්වලදී වඩාත් එලදායි සංවර්ධන මෙවලමක් ලෙස කුඩා කණ්ඩායම් කුමය හාවිතා වෙමින් පවතී.

ප්‍රජා සම්හයක් තුළ පවත්නා සරල සුහසාධන සාමූහිකත්වය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හරහා පණ ගන්වා ආර්ථික ක්‍රියාදාමයකට දායක කරවීමත් එමගින් පුළුල් ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් නිර්මාණය කරවීමත් මෙම කුඩා කණ්ඩායම් කුමයේ අරමුණ විය යුතුය. දිලිඹ කාන්තාවන් කුඩා කණ්ඩායම් කුමය නිසා අරපිරිමැස්ම, සකසුරුවම, පිරිසිදුකම, ඉතිරිය, පරිහෙළුනය, ආයෝජනය, නිෂ්පාදනය, අලෙවිය, වෙළෙඳපොල ආද පවුලේ ආර්ථිකයට බලපාන මූලික අංශ පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලබාගෙන ඇත. එමෙන්ම එම පුළුන්වලට සාමූහික ප්‍රයත්න මගින් විසඳුම් සේවීමට පෙළමේ. තමන්ගේ පවුලට මාසිකව ලැබෙන ආදායම් ප්‍රමාණයක් දරණ පිරිවැයත් සටහන් කිරීම තුළින් ආදායම් වියදම් තුළනය පිළිබඳ යහපත් ගෘහ කළමනාකරණයක් ඇති වේ. මේ තුළින් නව සංස්කෘතියතක්, නව වින්තනයක් මෙම කුඩා කණ්ඩායම් කුමය නිසා ඇතිවන අතර බැංකු කුමයට පහසුවෙන් කුඩා කණ්ඩායම් ගෙය යෝජනා කුමය දීයත් කළ හැක.

ආක්‍රිත ගුන්ථ නාමාවලිය

- ආරියරත්න , එම්. (2012). මූල්‍ය අතරමැදිකරණයට උරදෙන වාණිජ බැංකු. සටහන .
- කල්හාර, ඒ. ඩී. (2014). ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු ව්‍යාපාරයේ ආරම්භය.
- දිසානායක , පී. ආර්. (2009). ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු හා සේවා . එස් ඇන්ඩ් එස් ප්‍රින්ටර්ස් .
- නිමේෂිකා , පී. ඒ. (2015). ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වූ ග්‍රාමීය ඕය යෝජනා ක්‍රම සහ ග්‍රාමීය ජනතාව ඕය ලබාගැනීමේ දී මූහුණ දෙන ගැටලු . සමාජ විමර්ශන .
- නිගාන්ත , බේ. එම්. (2005). වාණිජ බැංකු විකාශනය අධිතාක්ෂණික බැංකු සේවා. ආර්ථික විද්‍යා.
- ලොක්බණ්ඩා, ඒ. ඒ. (2001). මහජන බැංකු ව්‍යාප්තිය ග්‍රාමීය අංශය මූල්‍යකරණය කෙරෙහි බලපා ඇති ආකාරය .